

Resyme av rapporten fra kampanjen «Trygghet og helse i landbruket»

Ideen bak kampanjen var en felles forståelse i landbruket om behovet for felles innsats for å redusere omfanget av uønska hendelser.

Hyppigheten av dødsulykker, branner, ulike skader og yrkeslidelser i norsk landbruk er etisk og økonomisk belastende for næringa. Den enkelte yrkesutøver påføres kostnader og lidelser, og samfunnets kostnader er alt for store. Dette skaper negativt omdømme, og rekruttering til næringa svekkes.

Det ble vektlagt at temaene som velges skal være praktisk rettet, slik at yrkesutøveren erfarer at kampanjen «gjelder meg».

Tematisk ble det rettes oppmerksomhet mot forhold og situasjoner som kan redusere alvorlig helseskade. For eksempel:

- Trygg bruk av traktor
- Sikrere håndtering av store dyr
- Brann og brannsikring
- Reduksjon av støveksponering i arbeidsmiljøet
- Reduksjon av fallfarer
- Sikkerhet i skogen
- Kjemikaliesikkerhet
- Psykisk helse

Organisering.

Kontakten mellom kampanjens ledelse og organisasjonene i landbruket har vært nøkkelen for å få til aktivitet. Kampanjelederen har derfor hatt kontaktpersoner i alle de sentrale organisasjonene i norsk landbruk. Dag Skjølaas i Skogeierforbundet har vært kontaktperson i mot skogdelen av kampanjen. Han har skaffet oss alle de kontakter i skognæringen som har vært ønskelig. Det har også blitt orientert om kampanjen i sentrale styringsorganer i skogen.

Faglig har Skogbrukets kursinstitutt på Biri vært engasjert i det praktiske arbeidet

Norges Bondelag har stilt en person på hvert fylkeskontor til disposisjon for kampanjen. De skulle være «navene» i arbeidet i hvert fylke. Fylkeskontaktene dannet nettverk med personer i de andre organisasjonene som var aktuelle.

Tine, Nortura, Felleskjøpene, Skogeierlagene, Bonde- og Småbrukarlaget, lokale NLR-enheter og Gjensidige var med i alle fylkene.

Økonomisk har støtten gjennom jordbruksavtalen vært fundamentet i arbeidet, men støtten fra andre aktører har vært betydelig. Her nevnes Gjensidige, Skogbrukets verdiskapningsfond, Tine, Nortura, Felleskjøpet Agri, Eika Gruppen AS, , Norges Bondelag og Norsk Landbruksrådgivning

Resultater

Gjennom kampanjen har vi satt søkelyset på HMS- utfordringer på mange områder i landbruket. Fylkeskontaktene har rapportert inn 550 ulike arrangementer/ markdager, hvor HMS har vært hovedtema, eller en vesentlig del, av et arrangement. De 8 temaene som er nevnt tidligere har vært sentrale i arrangementene. Antall arrangement er hovedresultat i kampanjen. Det har vært arrangementer i nær sagt hver kommune i landet.

Når det var markdager rettet mot arbeid i skogen, stilte skogeierforeningenes driftsapparat og Skogbrukets Kursinstitutt opp via "Aktivt Skogbruk".

Holdninger er en sentral faktor for å få resultater. De 550 arrangementene/markdagene som kampanjen har initiert, har gjennom opplysning og deltagelse i diskusjon og praktiske demonstrasjoner forandret på holdninger. Dette er ikke lett å måle direkte. Vi ser tegn til det i rapportene etter forsikringsutbetalinger, og ser det forhåpentligvis med mer konkrete resultater i annen/ offisiell statistikk over antall skader og dødsfall etter hvert. Vi, som har arbeidet med dette de to /tre siste årene, oppfatter at det er tydeligere holdning til at helse, miljø og sikkerhet er viktig. Gjennom nye generasjoner, bedre utdanning på feltet i næringa, og at mange nye yrkesutøvere har erfaring fra andre næringer, gjør at bevisstheten om helse miljø og sikkerhet er i framgang.

Avslutning

Kampanjen vil takke Skogbrukets verdiskapningsfond for et vesentlig bidrag til å gjennomføre arbeidet og det et godt samarbeid med sentrale og distriktsorganisasjoner i skogbruket.

Hans Huseby

Kampanjeleder for «Trygghet og helse i landbruket»